

VINTERVEDLIGEHOOLDELSE PÅ PRIVATE FÆLLESVEJE

Kan en kommune overtage en grundejers pligt til vintervedligeholdelse på en privat fællesvej, og efter hvilke regler skal dette i så fald ske? Det viser sig at være et - retligt set - farligt vejkræds.

Efter lov om private fællesveje (PVL) er de vejberettigede generelt ansvarlige for, at vejen er i god og forsvarlig stand i forhold til færdselsens art og omfang, jf. PVL § 13.

Kommunalbestyrelsen kan både gennem et generelt regulativ og konkrete afgørelser bestemme, at ejerne af de ejendomme, der grænser op til en privat fællesvej, og som har vejret, skal udføre vintervedligeholdelse på vejen. Vintervedligeholdelse omfatter snerydning, saltning/grusning og renholdelse. Regulativet kan definere forskellige kvalitetsniveauer på indsatsen.

SERVICEORDNING

Ganske mange kommuner har desuden haft en serviceordning, hvor kommunen efter aftale med den enkelte private fællesvej står for vintervedligeholdelsen mod betaling af typisk et fast beløb. Ankestyrelsen har - som tilsynsmyndighed for kommunerne - i juni 2017 udtalt i en konkret sag, at der ikke er hjemmel i PVL til, at kommunen kan tilbyde grundejerne en sådan serviceordning, ligesom en sådan ordning ikke kan anses for lovlig efter kommunalfuldmagtsreglerne. Ankestyrelsens udtalelse medfører, at også andre kommuner vil være forpligtet til at ophæve generelle serviceaftaler om vintervedligeholdelse.

Men der er stadig grundejerne på private fællesveje, der har et ønske om, at kommunen mod betaling påtager sig vintervedligeholdelsen, og der er stadig kommuner, der ønsker at kunne levere. Kan dette kan lade sig gøre?

Efter PVL § 83 kan kommunalbestyrelsen bestemme, at kommunen for grundejers regning overtager de pligter, som

påhviler grundejeren, jf. lovens § 79. Det skal ske ved, at kommunen udsteder et påbud om overtagelse af grundejers opgaver.

Påbuddet skal afgives i overensstemmelse med de almindelige forvaltningsretlige regler. Det vil først og fremmest sige, at kommunen ved sin afgørelse skal lægge vægt på saglige hensyn, der må tage udgangspunkt i, hvad der er nødvendigt at gennemføre tvangsmæssigt over for grundejeren. Herudover skal de almindelige sagsbehandlingsregler iagttages.

Vejdirektoratet har i en skrivelse fra oktober 2018 udtalt, at borgerens ønske om, at kommunen overtager grundejers forpligtelse, i sig selv kan udgøre et sagligt hensyn. Ønsker en borger ikke, at kommunen overtager borgerens pligt til vintervedligeholdelse, skal der derimod foreligge en (saglig) vejteknisk eller trafikal begrundelse for et påbud til disse ejere.

VANSKELIGT KRYDSFELT

Umiddelbart er krydsfeltet mellem Ankestyrelsens udtalelse og Vejdirektoratets udtalelse vanskelig at navigere i. Hortens erfaringer viser også, at det ikke er en nem opgave for kommunerne at skulle administrere PVL § 83 på grundlag af et ønske fra grundejernes side. For at nævne nogle problemstillinger:

Kommunen skal iagttage de forvaltningsretlige regler såsom parts-høring, begrundelse, proportionalitet (kvalitetsniveau) og klagevejledning. Kommunen skal iagttage offentligtretlige regler om udbud ved siden af reglen i PVL § 99a, der fastslår, at kommunen

- som vejmyndighed - skal sikre, at arbejdet udføres billigst muligt og indhente tre tilbud, med mindre andet følger af udbudslovgivningen. Grundlaget for den regning, der kan sendes til grundejeren, kan være problematisk, herunder med hensyn til fastsættelse af administrationsomkostninger.

Det er særligt udfordrende, hvis ikke alle grundejere på en vej har ønske om, at kommunen træffer afgørelse, og hvor der ikke foreligger eller vides at foreligge en saglig vejteknisk eller trafikal begrundelse for et påbud. Kort sagt: PVL § 83 kan ikke give hjemmel til et påbud til en uinteresseret grundejer, alene under henvisning til at grundejers nabo ønsker at få et påbud.

Den teknisk og økonomisk optimale løsning, som kan imødekomme både en politisk ambition og et borgerønske med en generel ordning, er efter Hortens erfaringer nok inden for rækkevidde, men vil fordrer en nøje forberedelse og tidskrævende afklaring. Men det bliver jo også vinter i 2019/2020 ■

Poul Hvilsted
Advokat, partner
phv@horten.dk

Andrea Hilt Nissen
Advokatfuldmægtig
ahn@horten.dk